

Declarație de intenție

Mă numesc Anca Lucia Stancu, sunt mediator autorizat din luna ianuarie 2009 și îmi exprim prin documentul prezent intenția de a candida la alegerile organizate în 2015 pentru calitatea de membru al Consiliului de Mediere.

Înainte de toate, consider că este nevoie să fac anumite precizări ce țin de demnitatea mea ca persoană în contextul acestor alegeri. Până la luarea deciziei de a candida am creat și am condus publicația online dedicată mediatorilor - Medierenet.ro, am organizat primul eveniment menit să recunoască performanța profesională a mediatorilor – Gala Excelenței în Mediere și am lansat primul Anuar al Mediatorilor din România. Aceste activități, cărora le-am dedicat întreaga mea atenție, nu sunt compatibile cu calitatea de membru în Consiliul de Mediere. Mai mult decât atât, această incompatibilitate se aplică și în ce privește statutul de formator, respectiv de președinte al unei asociații profesionale a mediatorilor.

Astfel, am anunțat încă din data de 1 februarie 2015 suspendarea din activitatea editorială și din managementul publicației Medierenet.ro și mă voi suspenda din toate celelalte activități în situația în care mediatorii consideră că îmi pot acorda încrederea lor, ca o dovadă a respectului pe care îl am pentru mine însămi și pentru colegii mei mediatorii. Sunt în primul rând mediator și orice acțiune viitoare ca și membru în Consiliul de Mediere trebuie și va fi dedicată exclusiv acestei activități.

A. Cum văd medierea și profesia de mediator?

După aproape 9 ani de existență, medierea și profesia de mediator în România sunt puse sub semnul întrebării. Asociațiile, mediatorii, chiar și cei care au încetat să mai profeseze, sunt supuși unor presiuni externe: nu se cunoaște ce este medierea, nu sunt promovate beneficiile ei, iar cei care profesază sunt de cele mai multe ori descurajați prin lipsa de susținere a Consiliului de Mediere.

Se discută tot mai des despre slaba pregătire a mediatorilor, iar mediatorii, mai ales cei care luptă în continuare pentru a profesa, sunt nemulțumiți că valoarea lor nu este recunoscută nici chiar în propriile asociații. Acesta este motivul pentru care, mulți dintre mediatorii cu care am discutat în ultimii ani se simt lăsați deoparte, ceea ce îi determină să nu se mai implice.

Consider că orice greșeli s-au făcut până acum în organizarea și funcționarea profesiei de mediator ori în implicarea partenerilor publici și privați în acțiunile de promovare a medierii trebuie stopate și reparate.

Și ar trebui să începem prin a face o analiză având ca temă corpul profesional pentru a afla exact câți mediatorii mai sunt de fapt activi, incluzând aici și toate necunoscutele ce țin de Tabloul mediatorilor. La începutul anului 2013, tabloul număra aproape 10.000 de mediatorii, pentru ca anul acesta numărul să scadă la 8.000, din care aproape 7.000 de mediatorii cu drept de vot. Mai mult, dintre mediatorii înscriși în tablou, doar 15 % au plătit la zi taxa anuală.

Consiliul de Mediere este forul care trebuie să afle:

- Care sunt cauzele acestei fluctuații în numărul mediatorilor înscriși în tablou
- Câți mediatori și-au plătit taxa
- Câți mediatori nu au plătit taxa și de ce
- Care sunt beneficiile reale ale prezenței în Tabloului mediatorilor

În paralel cu realizarea acestei analize, propun modificarea hotărârii cu privire la taxa de tablou în sensul eliminării taxei percepute pentru modificarea datelor mediatorilor activi și al introducerii posibilității mediatorilor de a-și modifica datele de contact de minim 2 ori pe an, în contul taxei anuale. Astfel, informațiile din tablou ar putea fi aduse la zi într-un interval de maxim 6 luni de zile de la adoptarea hotărârii.

Totodată, actualizarea datelor mediatorilor trebuie să fie posibilă în timp real – oricând, la orice oră, iar pagina oficială a Consiliului de Mediere trebuie modificată astfel încât să reflecte numărul corect de mediatori autorizați și activi, în orice moment.

În ce privește alte acțiuni ce țin de prezența în tablou, propun eliminarea taxei de suspendare la cerere, precum și a taxei anuale percepute mediatorilor inactivi, suspendați, ori fără formă de exercitare a profesiei. Neplata taxei va atrage însă și nepublicarea numelor acestor mediatori în secțiunile speciale ale tabloului mediatorilor.

Preconizez că unul dintre rezultatele actualizării datelor de contact va fi reducerea importantă a numărului de mediatori înscriși în Tablou.

De aceea, o măsură ulterioară va fi corelarea taxei de tablou cu realitatea din practica medierii, dar și introducerea sancțiunii scoaterii din tabloul mediatorilor a celor care nu plătesc taxa.

Consiliul de Mediere trebuie să susțină mediatorii activi, interesați de profesie și trebuie să le ofere acestora mijloacele de a se face cunoscuți. Dacă luăm ca exemplu doar pagina Ministerului Justiției (portal.just.ro) putem observa că datele mediatorilor nu au mai fost actualizate din 2013, unele chiar din 2010. Este necesară refacerea acordurilor cu Ministerul Justiției, astfel încât toate instanțele din țară, dar și portal.just.ro, să afișeze datele de contact ale mediatorilor care profesază acum în România. O abordare similară trebuie să existe și în ce privește Consiliul Superior al Magistraturii, respectiv Uniunea Națională a Barourilor din România. Actualizarea datelor în virtutea acestor acorduri trebuie să poată fi făcută automat, cu mijloace informatice, pentru a nu genera costuri suplimentare de întreținere a Tabloului mediatorilor activi.

B. Reorganizarea corpului profesional al mediatorilor

Înainte să scriem proiecte de lege să ne întrebăm: este actuala organizare a corpului profesional al mediatorilor nefuncțională? Dacă da, ce nu funcționează? Chiar avem nevoie de și mai multe nivele de autoritate între Consiliul de Mediere și mediatorul practicant? Niciodată, în vreo discuție cu colegii mediatori, din oricare județ ar fi fost ei, nu au apărut nemulțumiri legate de organizarea profesiei. Mai mult decât atât, existența a și mai multe trepte birocratice nu va mai permite mediatorilor să acționeze cu celeritate pentru clienții lor.

Pentru început este necesară aducerea la zi a informațiilor legate de Asociațiile profesionale, pe aceleași principii prezentate mai sus cu referire la datele mediatorilor. Actualizarea gratuită a datelor asociațiilor va avea ca efect imediat cunoașterea numărului de asociații active, a numărului de membri ai asociațiilor, precum și a informațiilor corecte privind conducerea asociațiilor.

În prezent, mulți mediatorii consideră că opinia lor nu contează în deciziile Asociațiilor, și cu atât mai mult în deciziile comisiilor, respectiv deciziile membrilor Consiliului de Mediere.

Asociațiile ar trebui să conceapă și să transmită către Consiliul de Mediere planuri de activități propuse pentru anul în curs. Astfel, Consiliul de Mediere se va putea implica direct în susținerea activității asociațiilor și, implicit, în susținerea activității mediatorilor.

Și încă un aspect important: mediatorii trebuie să aibă dreptul la liberă asociere, adică să poată să facă parte din una sau mai multe asociații profesionale, dacă doresc asta ori să nu se asocieze în vreo asociație, fără ca opțiunea lor să fie sancționată cu excluderea din tabloul mediatorilor.

Coroborate, măsura actualizării datelor mediatorilor și asociațiilor, respectiv implicarea concretă a Consiliului de Mediere în acțiunile asociațiilor și punerea în practică a dreptului la libera asociere vor crea o altă dinamică internă a profesiei.

C. Pregătirea profesională a mediatorilor

Lipsa de practică în mediere și numărul relativ mic al mediatorilor activi au dus la crearea unui curent de opinie negativ în ce privește pregătirea profesională a mediatorilor. Să nu uităm că actuala Lege privind organizarea și funcționarea profesiei de mediator permite mediatorilor să profeseze și dacă urmează un master autorizat în mediere. Cu toate acestea, niciun program de master nu a fost vreodată autorizat de Consiliul de Mediere. Se organizează însă, anual, zeci de cursuri de formare inițială a mediatorilor, cursuri a căror durată este de 2 săptămâni. Comparând programul de master, care se întinde de obicei pe durata a doi ani, cu formarea inițială de câteva săptămâni, urmată de un examen susținut în cadrul aceleiași școli de formare, nu e greu de înțeles unde își are sursa curentul negativ referitor la calitatea mediatorilor.

Mai mult decât atât, standardul ocupațional al mediatorilor a fost realizat în anul 2000 și nu a mai fost actualizat până în prezent, în timp ce standardul de formare a mediatorilor datează din 2007, iar actualizările nu au vizat esența.

Consider că trebuie să urmăm exemplul profesiei de magistrat, prin înființarea unui Institut Național al Formării în Mediere. Scopul acestui institut îl reprezintă exclusiv formarea inițială a mediatorilor, în programe de minim 1 an de zile, care să cuprindă cel puțin aspecte teoretice și practice, aspecte de legislație națională și europeană (sistemele de mediere din alte state europene, în contextul medierii transfrontaliere), aspecte privind etica și deontologia profesiei de mediator, seminarii practice și simulări de medieri. Accesul în Institut, dar și absolvirea, se vor face pe baza unor examene scrise, respectiv examene orale. Institutul va avea centre regionale de examinare, pentru a permite accesul tuturor persoanelor interesate să urmeze cursurile de formare inițială.

De asemenea, vor trebui regândite programele actualelor școli de formare. Fără programe de formare inițială, acestea se vor axa pe formarea continuă a mediatorilor, fiind obligate să crească standardele de calitate ale programelor oferite.

Este necesar ca în formarea continuă să fie introdusă posibilitatea urmării cursurilor inclusiv prin utilizarea mijloacelor de comunicare online, respectiv a unui program informatic la nivel național cu cont pentru fiecare mediator. Acesta va permite înregistrarea și monitorizarea formării continue și va simplifica evaluarea și punctarea cursurilor autorizate. Un rezultat concret al unei astfel de abordări îl reprezintă posibilitatea stabilirii unui minim și al unui maxim de preț pentru cursurile de formare continuă, bazate exclusiv pe costurile reale ocazionate de organizarea cursurilor.

Odată reglementat noul cadru al formării continue, se pot face demersuri pentru susținerea costurilor prin accesarea de programe de finanțare europene.

D. Modificări legislative

Așteptările celor mai mulți mediatori se îndreaptă în primul rând spre modificarea Legii nr. 192/2006, în speranța că aceste modificări le vor aduce clienți.

De fiecare dată când a fost modificată această lege s-a deschis cutia Pandorei și cei din afara profesiei au luat câte o părticică din ea. Să nu uităm nici că mediatorii sunt slab reprezentați în Senat și Camera Deputaților și că nu s-a făcut lobby pentru mediere la acest nivel.

S-a ajuns să se considere, pe bună dreptate, că legea inițială, în forma adoptată în 2006, era mai bună, și pentru mediatorii și pentru părți. Apoi o lege, oricât de bună ar fi ea, nu oferă credibilitate unei profesii. Doar cei care practică acea profesie pot construi credibilitatea, prin activitatea lor.

Așadar, orice modificare legislativă viitoare care vizează profesia de mediator ar trebui să urmeze câteva principii:

1. analiza realităților sociale – Curtea Constituțională nu va accepta încă o reglementare referitoare la caracterul obligatoriu al informării sau orice altă propunere care nu respectă litera Constituției
2. analiza comparată a altor sisteme de mediere din statele europene – trebuie observate acele țări cu o dinamică și mentalitate apropiate de cele românești

Și mai important este ca orice proiect legislativ să aibă acordul mediatorilor a căror activitate este în mod direct influențată de aceste legi.

E. Organizarea și funcționarea Consiliului de Mediere

Consiliul de Mediere a devenit, în ultimii ani, unul dintre cele mai controversate organisme al vreunei profesii liberale din România. Este necesar să cunoaștem situația actuală: ce activități a desfășurat Consiliul de Mediere, ce protocoale au fost semnate, ce colaborări au fost demarate și stadiul acestora, care sunt cheltuielile și veniturile reale.

Transparența Consiliului de Mediere trebuie să se concretizeze în:

1. Redefinirea obligațiilor (atât a membrilor CdM, cât și a tuturor membrilor comisiilor)
2. Stabilirea regimului incompatibilităților pentru membrii Consiliului de Mediere, respectiv introducerea unei prevederi în sensul alegerii membrilor Consiliului de Mediere pentru maximum două mandate
3. Distribuirea activităților pe fiecare membru al echipei, în funcție de competențe. Asta presupune și stabilirea de responsabilități concrete: fiecărui membru CdM i se vor atribui activități, proiecte și strategii cu termene limită și obiective concrete.
4. Alegerea membrilor cu responsabilități de conducere și în funcție de vechimea – *reală* – în profesie, ceea ce permite acestora să înțeleagă mult mai bine problemele colegilor mediatori
5. Stabilirea unui program de lucru zilnic pentru membrii Consiliului de Mediere. Este deja cunoscut faptul că doar o ședință lunară nu este suficientă pentru a menține activitatea acestui organism la un nivel normal
6. Corelarea indemnizațiilor membrilor Consiliului de Mediere cu activitatea efectivă. Cu siguranță, în acest moment indemnizațiile trebuie să scadă, întrucât nu sunt justificate. De asemenea, orice indemnizație trebuie stabilită în baza unei descrieri a atribuțiilor și responsabilităților și cu informarea, respectiv acordul prealabil al mediatorilor
7. Publicarea lunară a rapoartelor de activitate, pe pagina oficială a Consiliului de Mediere – fără urmărirea realizării proiectelor, riscăm ca acestea să nu fie duse la capăt
8. Publicarea oricăror hotărâri încă din faza de proiect, însoțite de motivare. Toate hotărârile adoptate vor fi publicate pe pagina oficială a Consiliului de Mediere – cmediere.ro - într-un termen de 5 zile de la data luării hotărârii, conform art. 15 alin. 8 din R.O.F.
9. Publicarea oricăror hotărâri importante în Monitorul Oficial, de asemenea în cel mai scurt timp de la adoptarea lor
10. Prezentarea întregii activități a echipei, a rezultatelor exercițiului economico-financiar anterior și a proiectului de buget pentru anul următor în cadrul Conferinței Naționale a Mediatorilor. În acest sens, Consiliul de Mediere trebuie să sprijine implicarea mediatorilor cu experiență în domeniul financiar-fiscal pentru schițarea unor proiecte realiste.
11. Reluarea sau stabilirea de parteneriate cu instituțiile similare din alte state ale lumii (începând cu cele europene). Spre exemplu, portalul e-justice.europa.eu, la secțiunea Mediation în Member States prezintă informații neactualizate despre medierea în România. Consider că menținerea acestor date actualizate este de competența și obligația Consiliului de Mediere. Scopul acestor parteneriate nu este doar de a transmite informații, ci și de a pune bazele unor programe comune de formare profesională sau a unor schimburi de experiență.

12. Comunicarea permanentă cu mediatorii, cu instituțiile publice și private, într-un mod unitar, așa cum este descrisă în capitolul următor.

F. Promovarea medierii și a mediatorilor trebuie și poate fi făcută gratuit

Un aspect important pentru dezvoltarea acestei profesii îl reprezintă promovarea medierii și a mediatorilor în rândul mass-media din România. Este adevărat că promovarea o facem în primul rând noi, mediatorii, însă aceasta trebuie să devină o acțiune permanentă, organizată și unitară a Consiliului de Mediere.

Mai mult decât atât, promovarea trebuie și poate fi făcută fără implicarea unor resurse de natură financiară.

Așa cum se știe, instituțiile mass-media, dincolo de afișarea publică a interesului pentru știrile și informațiile utile, reprezintă în primul rând un business. Din acest motiv, interacțiunea cu aceste instituții trebuie făcută în mod oficial de către reprezentantul responsabil cu comunicarea din cadrul Consiliului de Mediere, prin încheierea de parteneriate care să fie avantajoase pentru ambele părți.

Comunicarea cu mass-media trebuie să fie periodică și practică, iar informațiile transmise trebuie să fie utile atât pentru publicul larg, cât și pentru specialiști și în același timp, trebuie să fie agreate de către reprezentanții instituțiilor partenere.

Pentru a pune în practică acest proiect este nevoie de un audit care să cuprindă:

- mass-media online - publicații generaliste și de specialitate, site-urile oficiale ale posturilor radio și TV, bloguri ale specialiștilor (ex: blogul judecătorului Cristi Danileț, membru CSM)
- mass-media offline - cotidiene, săptămânale, publicații lunare, posturi de radio și televiziune

În general, majoritatea publicațiilor cu prezență în mediul offline au și acoperire în mediul online, cu specificația că, în acest mediu, informația circulă cu o mai mare rapiditate și nu există o limită impusă pentru cantitatea de informații transmisă. Dacă, de exemplu, în ediția tipărită a Ziarului Financiar sau a publicației Business Magazin un material cu informații despre mediere trebuie limitat la 500 de caractere, asta deși responsabilii cu comunicarea din cadrul Consiliului de Mediere consideră că au de transmis cititorilor lor mult mai multe informații, în mediul online informația poate fi acceptată de către acea publicație fără a impune un număr limitat de caractere.

În realizarea auditului, dincolo de împărțirea publicațiilor după mediul lor de apariție, trebuie să se țină cont și de specificul acestora: există publicații de specialitate, publicații de business, publicații generaliste. În funcție de specificul fiecărui grup de publicații se vor concepe și abordările în vederea realizării de parteneriate. Apoi, chiar și posturile TV au o bună reprezentare în mediul online. De exemplu, dacă pentru o campanie de conștientizare a beneficiilor medierii, accesul la o oră de varf la TV are un număr de minute clar limitate, implicând costuri deloc de neglijat, aceeași televiziune având și prezență în mediul online va fi dispusă la o colaborare mult mai vizibilă în acel mediu, în condiții financiare mult mai bune pentru Consiliul de Mediere. De exemplu, un banner care promovează avantajele apelării la mediere poate fi amplasat pe site-ul TVR timp de 2 luni de zile. Acest banner (care va

conduce vizitatorii către pagina oficială a Consiliului de Mediere, unde sunt disponibile mai multe informații) va fi vizualizat de sute de mii de persoane care urmăresc TVR online.

Un parteneriat benefic va urmări promovarea periodică a medierii și mediatorilor (săptămânală, lunară etc.), prin intermediul informațiilor furnizate de Consiliul de Mediere. De asemenea, în cadrul acestor parteneriate pot fi promovate acțiunile asociațiilor profesionale sau chiar părerile mediatorilor cu privire la profesie.

De asemenea, pentru întreținerea și dezvoltarea acestor parteneriate, este necesar ca reprezentanții Consiliului de Mediere responsabili de comunicare, să fie prezenți la evenimentele organizate de publicațiile partenere (conferințe, simpozioane etc.) pentru a promova medierea și mediatorii. Mai mult, acest tip de interacțiune permite reprezentanților Consiliului de Mediere să vadă în ce fel se concretizează informațiile transmise și cum sunt ele percepute de către parteneri.

Orice astfel de activitate va fi urmată de un raport care se va publica pe pagina Consiliului de Mediere. În acest mod, mediatorii își vor putea exprima părerile și vor putea veni cu idei noi de promovare.

De asemenea, reprezentantul Consiliului de Mediere responsabil cu comunicarea va publica, în mod regulat, informații cu privire la parteneriatele aflate în derulare, respectiv noile parteneriate încheiate, solicitând părerea mediatorilor.

Adaptarea site-ului Consiliului de Mediere la cerințele pe care le au mediatorii și profesia medierii

O bună comunicare cu mediatorii, cu instituțiile naționale și internaționale, cu reprezentanții altor profesii liberale, cu publicul larg și nu în ultimul rând cu mass-media trebuie făcută prin intermediul paginii oficiale de internet a Consiliului de Mediere.

Site-ul CdM trebuie să aibă următoarele roluri:

- Să informeze cât mai des mediatorii cu privire la tot ce ține de organizarea și funcționarea profesiei
- Să permită mediatorilor și asociațiilor profesionale să comunice în mod liber
- Să permită mediatorilor și asociațiilor profesionale să publice anunțuri care au legătură cu profesia
- Să permită mediatorilor să își exprime în mod deschis punctele de vedere prin publicarea de articole pe teme profesionale
- Să permită asociațiilor profesionale să publice informații legate de activitățile lor
- Să permită mediatorilor să adreseze întrebări membrilor Consiliului de Mediere, dar și să primească răspunsuri (fără a urma cunoscutele proceduri birocratice)
- Să devină cunoscut mass-mediei și să educe jurnaliștii, astfel încât aceștia să revină în mod regulat pe site pentru a obține informații

Actualul site al Consiliului de Mediere funcționează pe o platformă învechită, este neactualizat, iar din punct de vedere al aspectului, nu este deloc atractiv.

Refacerea paginii oficiale de internet a Consiliului de Mediere trebuie să se realizeze în baza unui proiect realist, care să aibă în vedere multitudinea de resurse gratuite disponibile în prezent în acest domeniu.

Un astfel de site poate împlini multe dintre nevoile reale de comunicare ale mediatorilor și poate contribui la transparență și interacțiunea între membrii Consiliului de Mediere și mediatorii.

Pentru că, până la urmă, Consiliul de Mediere nu este format doar din cei 12 membri, ci îi cuprinde pe toți mediatorii din România.

Vă mulțumesc,

Anca Lucia Stancu, mediator

